

189 . Orăștie | Comuna: Municipiul Orăștie | Județ: Hunedoara | Punct: Casa Vulcu | Anul: 2022

Anul: 2022

Cod RAN: 87647.31

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Epoca medievală târzie

Tipuri sit: tip neprecizat

Autori: Maria Emilia Țiplic, Ioan Marian Țiplic

Instituții: Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu

Nr. autorizație: 161

Data autorizației: 2022-04-28

Raport de cercetare arheologică de la Orăștie, jud. Hunedoara, Punct: Casa Vulcu

Rezumat

Rezultatele arheologice au fost obținute pe latura vestică și sudică a casei Vulcu. Astfel, pe partea vestică, a fost identificată existența unei fundații aparținând unei case din perioada medievală târzie și premodernă (secolele XVI-XVII). Această fundație a fost descoperită în casele C1, C3, C8 și C9. Planimetria exactă a fundației nu a putut fi determinată, deoarece în caseta C3 aceasta continuă sub pavaj și drumul actual, însă poate fi corelată cu rezultatele cercetării de supraveghere din 2020, publicate în Cronică Cercetărilor Arheologice din același an. Se poate observa totuși că fundația prezintă o cotitură în partea de nord, dar această latură merge, cel mai probabil, sub drumul actual. În general, fundația este alcătuită din pietre de dimensiuni medii, fixate cu un mortar de var alb. În umplutura situată la vest de această fundație au fost descoperite fragmente ceramice datate în secolele XVI-XVII.

Pe latura sudică a clădirii, casele au indicat existența a două niveluri arheologice, unul modern și contemporan și celălalt medieval. Au fost identificate fundațiile unei pivnițe. Se pare că aceasta a fost construită în anul 1946, așa cum reiese dintr-o inscripție săpată în tencuiala de pe latura nordică, în interiorul pivniței.

Raport

Cercetarea arheologică de supraveghere s-a impus ca urmare a faptului că imobilul se află în centrul istoric al localității, la câțiva metri nord-vest de Cetatea Orăștiei și cu ocazia renovării acestuia s-a cerut supraveghere arheologică întrucât se intervenea în sol la nivelul fundației. S-a stabilit că intervenția să se facă pe casele până la nivelul fundației și nu pe toată suprafața deodată. Aceste case au fost stabilite la distanță unele de celelalte pe motivul să nu fie afectată fundația și elevația imobilului. Astfel s-a făcut supravegherea la fiecare adâncire. Casa Vulcu a fost construită la începutul secolului al XIX-lea în stilul „Art Nouveau” de către familia Vulcu, o familie înstărită de comercianți. De-a lungul timpului casa a aparținut familiei, dar în 1989 ultimii proprietari din această familie au părăsit țara și a trecut în proprietatea statului român. Până în 2004 au funcționat diverse magazine, iar din 2004 casa intră pe lista monumentelor istorice și este retrocedată urmașilor familiei. Stilul „Art Nouveau” al clădirii se remarcă prin acoperișul din mozaic colorat din ceramică, prin detaliile de pe fațadă ce se încadrează în secesionul austriac de la începutul sec XX ș.a. Săpături arheologice pe strada Ion Creangă au avut loc în anul 2020 cu ocazia unor lucrări la canalizare. Aici a fost descoperită o fundație din piatră[1]. Rezultatele cercetării Caseta C1. Adâncire s-a făcut cu un excavator până la descoperirea unei fundații vechi (Fig. 1 și Fig. 2) după care s-a intervenit manual cu hârlețul și lopata. Sub fostul stratul de asfalt este o umplutură de nivelare de pietriș și beton spart. Sub acesta este un pietriș, care acoperea așa cum a rezultat în urma adâncirii și o fundație veche din piatră lipită cu mortar. Zidul este gros de aproximativ 50 cm. În pământul dinspre profilul de vest, deci între fundația veche

descoperită și acest profil spre drumul actual, în pământ cu nisip și pietre au ieșit fragmente ceramice de secole XVI-XVII la adâncimea de -100-120 cm față de nivelul actual. Caseta C2. S-a intervenit cu un excavator până la descoperirea unei fundații vechi (Fig. 1) în profilul de vest, după care adâncirea a continuat înspre clădire, între fundația descoperită și fundația clădirii actuale. Zidul vechi a fost surprins parțial în casetă, aproximativ 25-30 cm lățime. Restul intră în profilul de vest sub drumul actual. Acest zid este o continuare a zidului din C1. Legătura zidului dintre casele C1 și C2 se poate observa în C8. Nu au fost găsite artefacte arheologice. Caseta C3. Adâncirea în C3 de pe latura de nord nu a prezentat rezultate arheologice. Profilul arată un strat masiv de pietriș. Caseta C4. Adâncirea în casetă nu a prezentat rezultate arheologice. Profilul arată un strat masiv de pietriș, fiind o continuare a situației din C3. Caseta C5. Adâncirea în C5 de pe latura de vest nu a prezentat rezultate arheologice. Profilul arată o umplutură masivă de pietriș. Au fost intervenții de canalizare în anii precedenți. Caseta C6. În C6 de pe latura de sud a imobilului, în curtea acesteia, nu au ieșit ziduri, dar stratigrafia prezintă două niveluri arheologice. Astfel sub stratul actual compus din vegetație și pământ cu pietre mari, începând de la -40-60 cm față de nivelul actual avem un strat de cultură cu fragmente ceramice din perioada modernă și contemporană, iar sub acest strat până între -100-200 cm într-un pământ negru au ieșit fragmente ceramice medieval târziu. Caseta C7. În această casetă au ieșit fundații din piatră și cărămidă, care la prima vedere păreau a ține de o anexă. Pentru lămurirea situației a fost trasată o suprafață de cercetare de 10x6 m. În urma cercetării a rezultat că este vorba de o pivniță sau de un buncăr (Fig. 3). În interiorul pivniței pe tencuiala de pe cărămidă este scrijelit anul 1946. Pivnița/buncărul avea boltă din cărămidă care pornea dintr-o fundație de cărămidă lată de 30 cm lipită de o fundație de piatră prinsă cu mortar. De asemenea fundația de cărămidă conținea și straturi cu piatră. La vest de această pivniță, într-o „mini-sectiune” se poate observa profilul suprafeței curții până la 2 m față de nivelul actual, care arată că sub nivelul actual de călcare format din pietriș cu pietre mari și pământ este o umplutură de piatră cu bucăți de cărămidă, pietriș și pământ (Fig. 4). Sub acest nivel pare a fi fost o fundație a unui zid dărâmat. Sub acest zid este un nivel de călcare format din pământ lutos galben, urmat în adâncime de un strat medieval târziu format din pământ brun-negricios cu urme de cărbune, cu fragmente ceramice și oase de animale. Profilul a surprins și fundația din cărămidă a unui stâlp ce ținea de anexa clădirii actuale. Caseta C8. Trasată pe latura de vest a imobilului între C1 și C3. Cercetarea de aici arată că zidul din C1 se leagă de cel din C3. Caseta C9. Este o casetă săpată manual de către muncitori sub balconul clădirii de la stradă, pe latura de vest lângă caseta C1. Aici a ieșit ceea ce este cotul fundațiilor ieșite în C1, C8 și C3. Latura de nord a acestei clădiri cel mai probabil intră sub drumul din prezent. Concluzii Rezultate arheologice au fost pe latura de vest și de sud a Casei Vulcu. Astfel pe latura de vest s-a constatat existența unei fundații de la o casă medieval târzie și premodernă (secolele XVI-XVII). Această fundație a ieșit în casele C1, C3, C8 și C9. Planimetria acestei fundații nu s-a putut determina deoarece în C3 fundația intră sub pavaul și drumul actual, dar poate fi pusă în legătură cu rezultatele cercetărilor de supraveghere din 2020 publicate în *Cronica Cercetărilor Arheologice* din același an[2]. În schimb se poate observa că această fundație face un cot în partea de nord, dar această latură intră cel mai probabil sub drumul actual. În general fundația este din pietre de dimensiuni mijlocii lipite cu un var alb. În umplutura de la vest de această fundație au fost găsite fragmente ceramice ce țin de secolele XVI-XVII. Pe latura de nord a clădirii nu sunt urme arheologice, stratigrafia arată un nivel masiv de pietriș. Casele au fost de mici dimensiuni datorită spațiului mic dintre drumul actual și Casa Vulcu și făcute de firma de construcții în interesul lor. Pe latura de est a imobilului situația nu ne este cunoscută. Pe latura de sud a clădirii casele au arătat existența a două niveluri arheologice, unul modern și contemporan și altul medieval. Au fost găsite fundațiile unei pivnițe. Aceasta pare a fi construită în 1946 așa cum arată o scrijelitură pe tencuiala de pe latura de nord din interior al pivniței. Pe toată latura de sud a imobilului, în speță curtea actuală, au fost anexe ce țineau de clădirea actuală cu camere de mici dimensiuni unde se depozita marfa, iar de acest fapt poate ține ceea ce se vede în profilul de vest al extinderii din C7 unde a reieșit fundația unui stâlp de susținere. Fundație este din cărămidă, de mici dimensiuni (30 cm în lățime). Stratigrafia profilului de vest arată un nivel de călcare format din pământ lutos galben ce poate ține de anexele de pe latura de sud a clădirii. Sub acest strat vine un nivel medieval așa cum arată fragmentele ceramice descoperite.

Note

- CCA 2020, p. 220-223.
 - CCA 2020, p. 220-223.
-

Informații suplimentare online

[Raportul 7270 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
